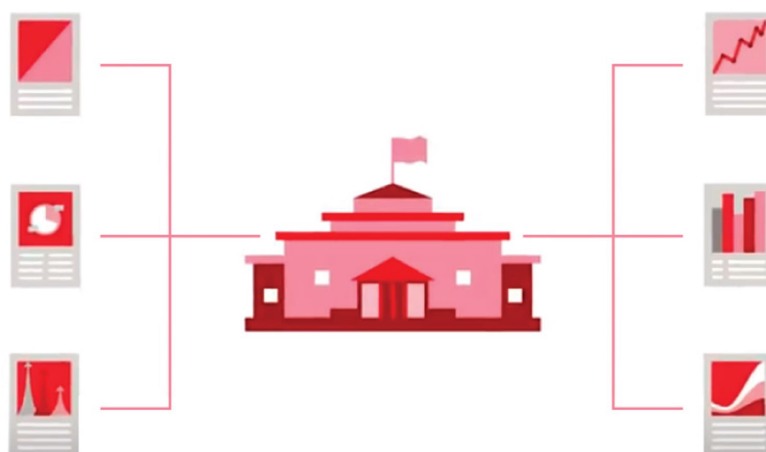

Zpráva o realizaci programu BETA

Vypracovala: Technologická agentura České republiky

V Praze dne: 30. 11. 2017

Obsah

Seznam tabulek.....	2
Seznam grafů.....	2
Úvod.....	3
1. Zhodnocení realizace programu BETA.....	5
1.1 Výsledky programu BETA.....	5
1.2 Cíle programu BETA.....	8
1.2.1 Specifické cíle programu BETA.....	9
1.2.2 Indikátory programu BETA.....	16
1.3 Využití výsledků programu BETA včetně známých přínosů.....	17
1.3.1 Vynikající výsledky programu BETA.....	17
1.4 Instituce příjemce a lidské zdroje.....	18
1.5 Spolupráce s aplikační sférou.....	20
1.6 Čerpání finančních prostředků a efektivita jejich využití.....	21
1.6.1 Náklady programu BETA.....	21
1.6.2 Finanční prostředky podpořených projektů dle ústředních orgánů státní správy.....	22
1.6.3 Náklady podpořených projektů podle skupin oborů CEP.....	24
Závěr.....	26

Seznam tabulek

Tabulka 1: Náklady dosažených výsledků dle zapojených resortů v programu BETA, ke dni 14. 11. 2017.....	8
Tabulka 2: Dosažené výsledky druhu N a H dle resortů, ke dni 14. 11. 2017.....	9
Tabulka 3: Specifické cíle programu BETA.....	14
Tabulka 4: Indikátory programu BETA.....	17
Tabulka 5: Řešitelé s nejvyšší přidělenou účelovou podporou v programu BETA.....	20
Tabulka 6: Plánované a skutečné náklady a míra podpory ze státního rozpočtu v programu BETA.....	22
Tabulka 7: Náklady podpořených projektů a jejich dosažených výsledků dle resortů, program BETA.....	23
Tabulka 8: Náklady projektů dle skupin oborů CEP, program BETA.....	24

Seznam grafů

Graf 1: Dosažené druhy výsledků v programu BETA dle databáze ISRB a RIV ke dni 14. 11. 2017.....	6
Graf 2: Celkové náklady podpořených projektů dle resortů, program BETA.....	23
Graf 3: Náklady podpořených projektů dle skupin oborů CEP*.....	25

Úvod

Cílem tohoto dokumentu je stručné shrnutí průběhu realizace programu veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“, který byl schválen usnesením Vlády ČR č. 54 ze dne 19. ledna 2011 a upraven usnesením Vlády ČR č. 75 ze dne 30. ledna 2013.

Současně předložený text reaguje na žádost ze strany Úřadu vlády České republiky – Sekce pro vědu, výzkum a inovace o předložení zprávy poskytovatele pro provedení hodnocení ukončeného programu Technologické agentury ČR (TA ČR).

TA ČR již zpracovala průběžné hodnocení programu BETA, které bylo rovněž předloženo Radě pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Vládě ČR v rámci návrhu nového programu BETA2 a bylo přílohou materiálu schváleného vládou Usnesením vlády č. 278 ze dne 30. března 2016.

TA ČR zahájí závěrečné hodnocení programu v roce 2018.

Nyní TA ČR předkládá dle výše uvedeného požadavku Zprávu o realizaci programu BETA, jež shrnuje výsledky programu krátce po jeho ukončení.

Cílem programu BETA je zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou určeny pro výkon státní správy a povedou k vyšší inovativnosti, tj. ke zvýšení kvality, dovolující zvýšit udržitelnost a prosaditelnost, a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti. Dle textu programu mají dosažené výsledky a jejich aplikace zkvalitnit politiky státu pomocí analýz a podkladových dokumentů promítnutých do legislativních i nelegislativních předpisů či strategických dokumentů.

Specifické cíle programu vychází z konkrétních potřeb příslušných orgánů státní správy. Realizací podpořených projektů bylo naplněno celkem 34 ze 45 specifických cílů programu.

Doba trvání programu BETA byla stanovena na 5 let v období 2012 až 2016. V průběhu roku 2017 probíhá administrativní ukončování programu a také závěrečná oponentní řízení jednotlivých projektů, jejichž řešení bylo ukončeno v roce 2016.

V rámci programu BETA vyhlášovala TA ČR pravidelně veřejné zakázky reagující na zadané výzkumné potřeby ze strany 11 ústředních orgánů státní správy¹², jež splnily definici uchazeče dle textu programu. Tito uchazeči jsou v programu v roli příjemce poznatků získaných během a po skončení řešených projektů a současně také v roli odborného garanta.

V programu BETA bylo za dobu jeho trvání vyhlášeno celkem pět výzev k identifikaci výzkumných potřeb (dále pouze „výzva“), mimo které byly vyhlášeny tři termíny pro podání mimořádných

¹ Pro potřeby tohoto dokumentu je pojem ústřední orgán státní správy totožný s pojmem resort, pokud není uvedeno jinak.

² Český báňský úřad (ČBÚ), Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK), Ministerstvo dopravy (MD), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), Ministerstvo vnitra (MV), Ministerstvo zahraničních věcí (MZV), Ministerstvo životního prostředí (MŽP), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB), Technologická agentura ČR (TA ČR).

výzkumných potřeb. Vyhlášení výzev probíhalo vždy po roce počínaje vyhlášením 1. výzvy v únoru 2011 a konče vyhlášením poslední 5. výzvy v červenci 2015. Mimořádné výzkumné potřeby byly vyhlášeny z důvodu aktuálních potřeb, které resorty identifikovaly mimo pravidelný příjem podpory. Tyto potřeby často reagovaly na konkrétní problémy, úkoly či usnesení ze strany vlády, které vyvstaly mimo termíny řádných výzev. Celkem bylo v programu BETA podáno 410 výzkumných potřeb, schváleno 324 výzkumných potřeb, ke kterým bylo vyhlášeno 334 zadávacích řízení, na základě kterých bylo uzavřeno 247 smluv k 248 řešeným projektům.

Proces předkládání potřeb byl do nového navazujícího programu BETA2 na základě zkušeností získaných v průběhu realizace programu BETA upraven na kontinuální příjem potřeb, který je z tohoto pohledu pro dotčené resorty více flexibilní³.

Celkem bylo podpořeno 248 projektů, které reagovaly na výzkumné potřeby podané jedním z příslušných resortů. Rozdělení podpory mezi orgány státní správy probíhalo v závislosti na kvalitě předložených výzkumných potřeb a splnění podmínek programu.

Nejvíce projektů reagovalo na potřeby Ministerstva životního prostředí, pro které bylo realizováno 58 podpořených projektů o celkových nákladech dosahujících téměř 90 mil. Kč. Druhým resortem v pořadí dle nejvyššího počtu realizovaných projektů je Ministerstvo dopravy s 48 realizovanými projekty o celkových nákladech přibližně 88 mil. Kč. Průměrně nejnákladnějšími projekty jsou však projekty podpořené pro potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (průměrná výše nákladů dosahuje 6,3 mil. Kč na 1 projekt), které současně vykazují průměrně více dosažených výsledků na 1 projekt (jedná se o 3 až 4 výsledky oproti průměru 2,2 výsledky na projekt).

Realizací všech 248 projektů bylo dosaženo celkem 553 výsledků, z nichž je dle klasifikace RIV 340 aplikovaných. Na jeden realizovaný projekt náleží průměrně dva dosažené výsledky. Obecně platí, že nákladnější projekty dosáhly většího počtu výsledků než projekty levnější resp. současně projekty s kratší dobou trvání.

Více než polovina podpořených projektů v programu BETA náleží mezi obory společenských věd. S výrazným odstupem následují projekty zařazené do oborů Vědy o zemi či Průmysl. Převaha společenskovědních oborů je výsledkem zacílení programu BETA na zdokonalení současných praxí, metodik, mechanismů a současně také na vytváření modelů, novel právních norem a strategií pro výkon státní správy.

Všechny uvedené výpočty a informace jsou aktuální k 14. listopadu 2017.

³ Toto zjištění vyplývá z jednání s jednotlivými resorty o novém nastavení administrace programu BETA2.

1. Zhodnocení realizace programu BETA

Následující kapitola představuje zhodnocení průběhu realizace programu BETA, se zaměřením zejména na strukturu realizovaných projektů včetně dosažených výsledků, zapojení jednotlivých resortů státní správy či řešitelských organizací. Dokument nelze považovat za plnohodnotné závěrečné hodnocení programu, které Technologická agentura ČR plánuje zahájit v roce 2018.

Průběžné hodnocení programu BETA vypracovala Technologická agentura v roce 2015. Dokument je veřejně přístupný na webových stránkách agentury.⁴

Zpráva o realizaci programu BETA je strukturována do jednotlivých podkapitol dle požadavků Úřadu vlády ČR uvedených v dopise zasláního TA ČR dne 12. 10. 2017 čj. TACR/4-190/2017.

Zpráva také reflektuje požadavky vyplývající ze Základních principů přípravy a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací (dále jen Principy) schválených usnesením Vlády ČR č.351 ze dne 13.5.2015⁵. Uvedené hodnoty odpovídají skutečnosti ze dne 14. listopadu 2017.

1.1 Výsledky programu BETA

V programu BETA mohly být podpořeny pouze projekty, které odůvodněně předpokládaly dosažení alespoň jednoho z následujících druhů výsledků:

- Hleg – výsledky promítnuté do právních předpisů a norem,
- Hneg – výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele,
- Hkonc – výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů VaVaI orgánů státní nebo veřejné správy,
- Fuzit – užitný vzor,
- Fprum – průmyslový vzor,
- Gprot – prototyp,
- Gfunk – funkční vzorek,
- Nmet – certifikovaná metodika,
- Nmap – specializovaná mapa s odborným obsahem,
- R – software,
- P – patent,
- V – výzkumná zpráva
- Zpolop – poloprovoz,
- Ztech – ověřená technologie.

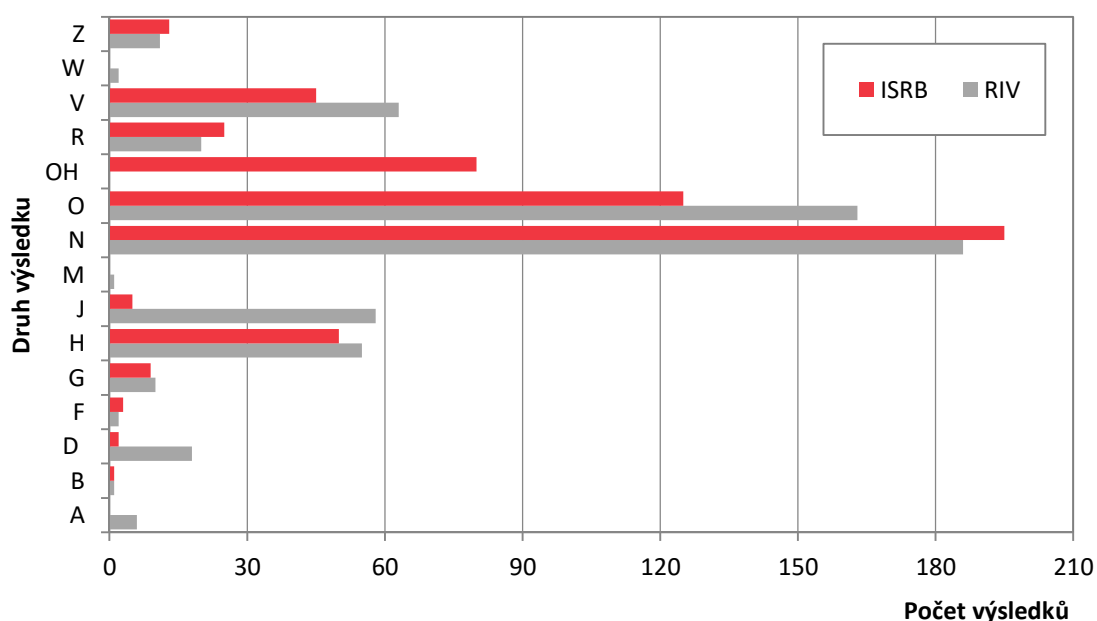
⁴ Hodnocení dosavadního průběhu a výsledků programu BETA:

https://tacr.cz/dokums_raw/PROGRAMY/Hodnocen%C3%AD%20dosavadn%C3%ADho%20pr%C5%AFb%C4%9Bhu%20a%20v%C3%BDsledk%C5%AF%20programu%20BETA.pdf

⁵ S ohledem na text dopisu Úřadu vlády ČR se zcela jistě jedná o toto usnesení vlády a nikoliv usnesení vlády č. 631/2015, které se týká návrhu na obeslání 1. Konference smluvních stran Smlouvy o obchodu se zbraněmi, která se uskuteční ve dnech 24. až 28. srpna 2015 v Cancúnu, delegací České republiky a stanovení zásad jejího postupu.

V rámci realizace podpořených projektů bylo také dosaženo množství dalších výsledků, které nepatří mezi formální, hlavní, výsledky tj. výsledky uznávané programem. Celkový počet dosažených výsledků i počty jednotlivých druhů výsledků se liší pro databázi RIV⁶ a ISRB⁷, což je zapříčiněno rozdílným způsobem administrace a vykazování dosažených výsledků v obou databázích. Počty výsledků v ISRB i v RIV se v návaznosti na stále probíhající doplňování a revizi dosažených výsledků projektů navýší.

Graf 1: Dosažené druhy výsledků v programu BETA dle databáze ISRB a RIV ke dni 14. 11. 2017

Dle databáze ISRB bylo v rámci všech realizovaných projektů v programu BETA ke dni 14. 11. 2017 dosaženo celkem 553 výsledků různých druhů, což je 93 % z 592 plánovaných dle návrhů projektů. Vzhledem k povaze programu představuje celkem 195 výsledků výsledky druhu N, tzn. převážně metodiky, kterých bylo dosaženo 160, zbylých 34 výsledků tvoří mapy a v 1 případě nebyl výsledek N specifikován. Další velmi početnou skupinou se 205 (resp. 125 a 80) dosaženými výsledky tvoří druh výsledků O – ostatní resp. OH, které nelze zařadit mezi jiné druhy výsledků a které v programu BETA nejčastěji označují výsledky, u kterých se předpokládá budoucí promítnutí do právních předpisů a norem či směrnic a předpisů nelegislativní povahy. To souvisí s výrazným rozdílem očekávaných (132) a dosažených (50) výsledků druhu H, kterými by se výsledky označené jako OH měly v budoucnu stát. To mimo jiné vyplývá z implementačních plánů dosažených výsledků, vypracovaných jednotlivými konečnými uživateli z příslušných resortů. TA ČR bude provádět průběžný monitoring plnění těchto implementačních plánů na jednotlivých resortech.

⁶ RIV: Rejstřík informací o výsledcích, Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Úřad vlády ČR

⁷ ISRB: Informační systém realizace programu BETA, Technologická agentura ČR

Dále bylo dosaženo 45 výsledků druhu V – výzkumná zpráva, 25 výsledků druhu R – software a také několik výsledků druhu Z (13), G (9), J (5), F (3), D (2) a jeden výsledek druhu B.

Do databáze ISRB jsou odevzdány všechny hlavní výsledky, které jsou poskytovatelem ověřeny. V některých případech řešitel odevzdává do RIV další výsledky vzniklé nad rámec hlavních výsledků.

Dle databáze RIV bylo ke stejnému datu (14. 11. 2017) dosaženo 596 výsledků. Rozdíl je zapříčiněn rozdílnou administrací a zaznamenáváním dosažených výsledků, kdy v rámci ISRB nejsou zaznamenány tzv. vedlejší výstupy. V databázi RIV je znatelná převaha výsledků typu O – ostatní, které jsou však v databázi ISRB vedeny pod druhem OH, viz. výše. Vyskytují se také případy tzv. vedlejších výsledků, kdy jsou do databáze RIV nahlášeny jako výsledky dosažené v projektech podpořených v programu BETA, které však nejsou vykázány poskytovateli podpory, tj. TA ČR.

Součástí hodnocení je také porovnání dosažených výsledků v projektech jednotlivých ústředních orgánů státní správy a nákladů potřebných k jejich dosažení. Z takto provedeného porovnání vyplývá, že v programu BETA lze nalézt typické projekty jednotlivých resortů odpovídající charakteru jejich potřeb. To se pak promítá do velikosti projektu, počtu dosažených výsledků a mnohdy i charakteru prováděného výzkumu. Ukázkou takového charakteru jsou například projekty SÚJB, které vyžadují poměrně obsáhlý laboratorní výzkum, jsou tedy většího rozsahu (průměrně 6,3 mil. Kč na projekt) a dosahují více výsledků (obvykle tři až čtyř výsledků na projekt). Na opačné straně spektra jsou typickou ukázkou projekty MZV, které akcentují spíše analytickou stránku výzkumu s méně náročnějšími výzkumnými metodami (“desk research” apod.), projekty jsou proto menšího rozsahu (průměrně 325 tis. Kč) a zpravidla dosahují jednoho výsledku.

Nejvíce dosažených výsledků (151) o celkových nákladech téměř 90 mil. Kč bylo dosaženo prostřednictvím projektů realizovaných pro Ministerstvo životního prostředí, což je důsledkem nejvyššího počtu předložených potřeb a současně podpořených projektů (58). Rozdílnost potřeb jednotlivých resortů je evidentní také z mezirezortních rozdílů v průměrném počtu dosažených výsledků v rámci jednoho projektu. Průměrné náklady na dosažení požadovaného výsledku jsou v případě MŽP okolo 600 tis. Kč, což je pod průměrnými náklady na jeden dosažený výsledek v programu BETA obecně, tj. 820 tis. Kč. V celkovém pohledu byly průměrně dosaženy dva výsledky na jeden řešený projekt v programu BETA. Průměrně čtyř výsledků dosáhly projekty realizované pro Český báňský úřad, téměř čtyři také pro Český úřad zeměměřický a katastrální. O jeden výsledek méně, tj. průměrně tři výsledky vykazují projekty Státního úřadu jaderné bezpečnosti. Naopak jeden dosažený výsledek na jeden projekt připadá na Ministerstvo zahraničních věcí. Na základě této analýzy lze konstatovat, že resorty s průměrně vyššími náklady na jeden projekt dosahují současně více výsledků, než projekty s nižšími náklady.

Počty podpořených projektů, celkové náklady a počty dosažených výsledků jednotlivých resortů jsou uvedeny v Tabulce 1.

Tabulka 1: Náklady dosažených výsledků dle zapojených resortů v programu BETA, ke dni 14. 11. 2017

Správní úřad	Dosažené výsledky	Celkové náklady (tis. Kč)	Průměrné náklady na 1 výsledek (tis. Kč)	Počet projektů	Průměrný počet výsledků na 1 projekt
MZP	151	89 785	595	58	2,6
MD	97	88 201	909	48	2,0
MPSV	54	42 670	790	32	1,7
MZV	49	12 031	246	37	1,3
CUZK	42	41 524	989	11	3,8
SUJB	37	69 047	1 866	11	3,4
MV	36	18 104	503	16	2,8
MMR	32	25 961	811	6	2,0
CBU	26	35 057	1 348	11	4,3
MPO	22	25 506	1 159	13	2,0
Ostatní poskytovatelé	7	6 664	952	5	1,4
Celkem	553	454 550	822	248	2,2

1.2 Cíle programu BETA

Cílem programu BETA bylo zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které jsou určeny pro výkon státní správy a vedou k vyšší inovativnosti, tj. ke zvýšení kvality, dovolující zvýšit udržitelnost a prosaditelnost, a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti.

Program podporoval zejména vytváření a inovace modelů, novel právních norem a strategií pro aktuální politiku státu, v národním i evropském kontextu (např. hospodářskou či sociální). Součástí očekávaných výsledků byl také návrh metod vyhodnocování účinnosti těchto politik a strategií k získání zpětné vazby a tvorba podkladů pro budoucí směřování politik v rámci zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

Výsledky programu a jejich aplikace byly zacíleny na zkvalitnění politiky státu pomocí analýz a podkladových dokumentů promítnutých do legislativních i nelegislativních předpisů či strategických dokumentů.

Realizace programu měla také přispět ke snížení vlivu výkyvů hospodářského cyklu na socio-ekonomický rozvoj ČR (včetně snížení negativních vlivů ekonomické krize) a k využití všech pozitivních aspektů globalizace pro sociálně vyvážený hospodářský rozvoj ČR.

Cíle jednotlivých projektů byly definovány v zadávací dokumentaci vyhlašovaných zakázek.

Více než třetina dosažených výsledků (35 %) odpovídá výsledkům druhu N, tj. certifikovaná metodika a specializovaná mapa, současně vzniklo 50 výsledků promítnutých do právních předpisů, směrnic a dalších strategických dokumentů ústředních orgánů státní správy a lze proto předpokládat, vyjma dopadů jiných dosažených výsledků, zdokonalení a zkvalitnění praxí jednotlivých resortů a celkové politiky státu. Nad rámec tohoto zjištění dochází a bude docházet k dalším pozitivním efektům a dopadům podpořených projektů a v nich dosažených výstupů/výsledků.⁸

Tabulka 2: Dosažené výsledky druhu N a H dle resortů, ke dni 14. 11. 2017

Ústřední orgán státní správy	Počet dosažených výsledků N	Počet dosažených výsledků H	Celkem N + H
MZP	73	21	94
MD	47	10	57
MMR	17	1	18
SUJB	10	6	16
CUZK	14	1	15
CBU	11	0	11
MPO	7	4	11
MPSV	6	4	10
MV	8	1	9
MZV	0	0	0
Ostatní poskytovatelé	2	2	4
Celkem	195	50	245

Vzhledem ke krátkému časovému období, které uplynulo od ukončení realizace posledních projektů podpořených v programu BETA, by komplexní vyhodnocení naplňování specifických cílů jednotlivých resortů a dopadů realizovaných projektů a programu jako celku bylo neproveditelné. Takové vyhodnocení bude součástí závěrečného hodnocení programu BETA zaměřeného na vyhodnocení výstupů, výsledků a dopadů, jehož zahájení plánuje TA ČR na rok 2018, jak již bylo uvedeno. Nicméně lze tvrdit, mimo jiné, že specifické cíle programu byly naplněny řešením požadovaných výzkumných potřeb a následnou akceptací v nich dosažených výsledků (viz kapitola 1.2.1).

1.2.1 Specifické cíle programu BETA

Specifické cíle programu byly vzhledem k průřezovosti programu členěny dle potřeb příslušných orgánů státní správy a tyto potřeby a cíle jsou v plném znění uvedeny v textu programu BETA. Dané resorty sami naplňují jednotlivé specifické cíle nejen předkládáním svých výzkumných potřeb a dohledem nad realizací projektů, ale především prostřednictvím implementace dosažených výsledků do praxe. Konkrétní specifické cíle jednotlivých resortů byly vymezeny následovně:

⁸ Což bude mimo jiné součástí závěrečného hodnocení programu BETA, které TA ČR plánuje zahájit v roce 2018.

Specifické cíle potřeb Českého báňského úřadu jsou:

ČBU-1: výzkum horninových struktur vedoucí k možnému vybudování dalších podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu s cílem novelizovat stávající právní normy upravující problematiku budování podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu, vypracovat metodiku určující stanovení vhodných horninových struktur.

ČBU-2: výzkum možností využití čerpaných podzemních vod pro energetické účely zaměřený na novelizaci stávajících právních norem v problematice čerpaných podzemních vod včetně účinku na životní prostředí a na vypracování metodiky k využití čerpaných podzemních vod pro energetické účely.

ČBU-3: výzkum a vývoj nových technologických možností ekologického vydobytí ložisek uranu a jejich legislativní dopad.

ČBU-4: výzkum a vývoj v oblasti využívání surovinových zdrojů ČR, zejména energetických surovin.

Jedním z realizovaných projektů orientujících se na potřeby ČBÚ byl projekt Výzkum potenciálu a možností komplexního využití hlubinných dolů po ukončení těžební činnosti, včetně tzv. aktivní konzervace důlních jam, podpořený v rámci 5. výzvy o nákladech 1, 6 mil. Kč s jedním výsledkem druhu N – certifikovaná metodika.

Specifické cíle potřeb Českého úřadu zeměměřického a katastrálního jsou:

ČÚZK-1: vývoj a implementace geodetické observační infrastruktury Globálního družicového polohového systému (GNSS) v ČR orientované na navigační systém Galileo, ověření této technologie pro využití ve vědeckém výzkumu a zeměměřické praxi včetně 5 začlenění geodetických observačních technologií do výzkumné infrastruktury EPOS (European Plate Observing System).

ČÚZK-2: výzkum a vývoj v oblasti informačního systému v oboru geodezie, kartografie, zeměměřictví a 3D katastru nemovitostí s využitím nových metod laser scanningu včetně výzkumu a vývoje v oblasti kulturního dědictví.

ČÚZK-3: výzkumné činnosti spojené s trvalým udržováním státních etalonů velkých délek, tíhového zrychlení, referenčního etalonu polohy včetně nových metod laser scanningu v oblasti metrologie. Řešení vychází z požadavků Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ).

ČÚZK-4: výzkum a vývoj rozsáhlé aplikace pracující s databází adres řešené v rámci eContentplus č. ECP-2007-GEO-317002 pro potřeby registru státní správy pro územní identifikaci, adresy a nemovitosti (RUIAN) a pro oblast systémových řešení, pro verifikování uváděných údajů v metadatových systémech v souladu s normami ISO a požadavků infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE).

V rámci 4. výzvy byl podpořen projekt *Výzkum a vývoj metod pro kartografickou generalizaci státního mapového díla středních měřítek*, jehož výsledkem jsou dva softwary, jedna ověřená technologie a tři certifikované metodiky.

Specifické cíle potřeb Ministerstva dopravy jsou:

- MD-1: zvýšení bezpečnosti a environmentální šetrnosti dopravy s cílem snížení celospolečenských ztrát tím, že se vyvinou nové technické a technologické standardy.
- MD-2: vývoj účinných metod a nástrojů pro kvantifikaci přímých a společenských vícenákladů (externalit) vlivu jednotlivých druhů dopravy ČR pro přípravu procesu harmonizace podmínek mezi jednotlivými dopravními obory a zefektivnění plánování rozvoje infrastruktury.
- MD-3: zlepšení dopravně telematických a informačních systémů pro plánování, organizování a realizaci služeb dopravních systémů, včetně tvorby rámců pro zapojení sektoru dopravy ČR do evropských iniciativ v souvislosti se směrnicí akčního plánu rozvoje dopravní telematiky a zajištění plnohodnotného zapojení sektoru dopravy ČR do infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) v rámci plnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES.
- MD-4: zefektivnění systémů veřejné hromadné dopravy cestou navržením legislativních rámců (nástroj kontroly dotačních prostředků) a standardů technicko-organizačních vazeb systémů veřejné hromadné dopravy osob.

Jedním z nákladnějších projektů realizovaných pro MD byl i projekt s názvem Zvýšení bezpečnosti silničního provozu pomocí vozidlových spolupracujících systémů zajišťující komunikaci vozidla s ostatními vozidly nebo s inteligentní dopravní infrastrukturou, během kterého bylo dosaženo funkčního vzorku, certifikované metodiky a výsledků druhu H tzn. výsledků promítnutých do právních předpisů, směrnic apod.

Specifické cíle potřeb Ministerstva práce a sociálních věcí jsou:

- MPSV-1: zvyšovat efektivnost sociálního systému včetně výplaty sociálních dávek a objektivizovat potřeby osob odkázaných na pomoc společnosti i s cílem zabránit jejich sociální exkluzi.
- MPSV-2: navrhnout nástroje a opatření podporující trvalé zvyšování kultury bezpečnosti práce i v kontextu odlišných zvyklostí v globalizované společnosti.
- MPSV-3: identifikovat negativní jevy stárnutí společnosti a nalezení možností minimalizace jeho dopadů.

Certifikovaná metodika pro potřeby MPSV byla dosažena v projektu *Zvýšení účinnosti ochrany zaměstnanců při určování množství práce a pracovního tempa*, který byl podpořen ve 3. výzvě.

Specifické cíle potřeb Ministerstva průmyslu a obchodu jsou:

- MPO-1: stimulovat pomocí výzkumu a vývoje vznik nových technologií, služeb, přístrojů a zařízení, zejm. v průmyslu a energetice, které na trhu chybí a jejich existence na trhu je pro stát žádoucí.
- MPO-2: zvýšit efektivitu a zkvalitnit rozhodování v oblastech spadajících do gesce MPO, zejm. v oblasti stavebnictví a energetiky

Zajímavý projekt v gesci MPO představuje Surovinový potenciál vybraných neevropských zemí z hlediska potřeb českého průmyslu, jehož výstupem je certifikovaná metodika.

Specifické cíle potřeb Ministerstva pro místní rozvoj jsou:

MMR-1: nalezení nových mechanismů pro udržitelný a sociálně-ekonomický rozvoj sídel v městském a venkovském prostoru včetně jejich vzájemné interakce a spolupráce.

MMR-2: optimalizace regionálního rozvoje a na základě výzkumů různých podoblastí regionálního rozvoje navrhnout opatření vedoucí ke snížení existujících nerovností v rozvoji regionů.

Dosažené a uplatněné výsledky druhu N i H pro potřeby MMR byly dosaženy prostřednictvím projektu *Výzkum regionů postižených snížením životní úrovně*.

Specifické cíle potřeb Ministerstva vnitra jsou:

MV-1: racionalizace a zvýšení efektivity činnosti v oblasti matrik, státního občanství, občanských průkazů, evidence obyvatel.

MV-2: získávání nových poznatků v oblasti sdružovacího a shromažďovacího práva, povolování organizací s mezinárodním prvkem.

MV-3: zvýšení efektivity archivnictví a spisové služby.

MV-4: získávání nových poznatků v oblasti cestovních dokladů, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků.

MV-5: specifikace nových požadavků v oblasti územního členění státu, státní hranice, jejich vyměřování, udržování a vedení dokumentárního díla.

MV-6: zlepšení ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství.

MV-7: rozvoj odborných, legislativních a právních podmínek a kritérií pro účelné správní řízení, správní trestání a spisovou službu.

MV-8: odborný, legislativní a právní rozvoj informačních systémů veřejné správy

Nejnákladnějším projektem MV byl projekt *Agenda státního občanství a možnosti jejího zefektivnění*, který dosáhl několika výsledků, mezi nimi i jednoho výsledku druhu Z - poloprovoz.

Specifické cíle potřeb Ministerstva zahraničních věcí jsou:

MZV-1: posílení pozice ČR a zvýšení její angažovanosti v mezinárodních organizacích EU s cílem zintenzívnit mezinárodní spolupráci, podporovat zahraničně politické cíle ČR a zajistit prosperitu státu a jeho občanů.

MZV-2: posílení bezpečnosti ČR a jejích občanů zejména prostřednictvím zajištění stabilního postavení ČR v rámci NATO a aktivním podílem na rozvoji Společné bezpečnostní a obranné politiky EU.

MZV-3: zvýšení efektivity rozvojové a transformační spolupráce stejně jako humanitární pomoci ČR a zvýšení angažovanosti ČR v této oblasti.

MZV-4: racionalizace a zvýšení efektivnosti systému zahraničních agentur ČR a zastupitelských úřadů.

MZV-5: omezení nelegální migrace do ČR (včetně obchodování s lidmi).

Jedním z témat reflektující potřeby MZV a uvedené specifické cíle, migraci českých občanů, se věnoval projekt *Analýza migrace českých občanů po roce 1989*, jehož výstupem je výzkumná zpráva.

Specifické cíle potřeb Ministerstva životního prostředí jsou:

MŽP-1: uplatnit a využívat vědecky zdůvodněné metodiky a parametry pro zvýšení efektivnosti uplatňování ekonomických a legislativních nástrojů v oblasti ochrany životního prostředí jako jsou optimalizace administrativní zátěže vyvolané 9 environmentálními regulacemi, tvorba a ověřování metod kvantitativního ekonomického hodnocení dopadů politik v oblasti ochrany životního prostředí na podniky a domácnosti, dobrovolné dohody v podpoře environmentálních inovací, zvýšení efektivnosti nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a efektivní uplatňování dobrovolných nástrojů politiky životního prostředí v praxi.

MŽP-2: zvýšit efektivitu predikce vlivu přírodních jevů a procesů, využití přírodního potenciálu a vyhodnocování jejich dopadu na krajinu, společnost a kvalitu složek životního prostředí.

MŽP-3: optimalizovat a zkvalitnit odborné, legislativní a právní podmínky a kritéria pro účelné, šetrné a efektivní využívání přírodních zdrojů a jejich ochranu, zejména vodních zdrojů, geotermálního potenciálu a nakládání s odpady. Vypracovat nové metodiky včetně referenčních zdrojů pro stanovení nejlepších dostupných technik pro zkvalitnění ochrany ovzduší.

MŽP-4: vyhodnocování vlivu dopravy na jednotlivé složky životního prostředí vzhledem k legislativní odpovědnosti MŽP za kvalitu životního prostředí, ovzduší, zlepšování imisní situace a snižování emisí rizikových, mutagenních a karcinogenních látek.

Ve třetí kole výzev byl pro potřeby MŽP realizován projekt *Emergentní polutanty ve složkách životního prostředí* s celkovými náklady 10,5 mil. Kč. Hlavním řešitelem tohoto projektu byla Masarykova univerzita, a v průběhu jeho řešení bylo dosaženo výsledků v podobě map a certifikovaných metodik.

Specifické cíle potřeb Státního úřadu pro jadernou bezpečnost jsou:

SÚJB-1: zvyšovat jadernou bezpečnost jaderných zařízení.

SÚJB-2: optimalizovat radiační ochranu a na základě výzkumu různých typů ionizujícího záření a ozáření navrhnout opatření ke snížení vlivu záření na člověka a životní prostředí.

Problematikou dětských pacientů reagující na potřeby SÚJB se zabýval projekt *Optimalizace ochrany při lékařských ozáření dětských pacientů a bezpečnosti radioterapie fotonovými a protonovými svazky v České republice*, ve kterém bylo dosaženo certifikované metodiky a výsledku promítnutého do směrnic a předpisů.

Specifické cíle potřeb dalších poskytovatelů v oblasti realizace programů výzkumu a vývoje jsou:

poskytovatelé-1: identifikace nových nástrojů a modelů, které mohou být využity ve stávajících programech aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací včetně programů pro potřeby státní správy, nebo na základě kterých mohou být navrženy nové programy.

poskytovatelé-2: optimalizace a zvýšení efektivity procesu výběru návrhů programových projektů.

poskytovatelé-3: zdokonalení fungování a zefektivnění procesu hodnocení a kontroly průběhu řešení a plnění cílů programových projektů a kontroly jimi dosažených výsledků.

poskytovatelé-4: optimalizace a zkvalitnění hodnotících kritérií pro projekty.

poskytovatelé-5: zdokonalení fungování a inovace vnitřních procesů a informačních systémů nezbytných pro zajištění realizace programů.

poskytovatelé-6: zkvalitnění poradenství řešitelům projektů a uživatelům výsledků aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, zejména v oblasti právní, finanční a ochrany duševního vlastnictví.

poskytovatelé-7: identifikace a analýza možností rozšíření a zvýšení efektivity mezinárodní spolupráce v oblasti podpory VaVaI.

Jako mimořádná výzkumná potřeba byl podpořen projekt *Hodnocení efektivity programů veřejné podpory ve výzkumu a vývoji*, který reagoval na potřebu Technologické agentury ČR.

Tabulka 3: Specifické cíle programu BETA

Resort	Specifický cíl	Počet řešených projektů
ČBÚ	ČBÚ-1	1
	ČBÚ-2	1
	ČBÚ-3	1
	ČBÚ-4	3
ČÚZK	ČÚZK-1	0
	ČÚZK-2	8
	ČÚZK-3	2
	ČÚZK-4	1
MD	MD-1	26
	MD-2	8
	MD-3	5
	MD-4	4
MPSV	MPSV-1	17
	MPSV-2	10
	MPSV-3	5
MPO	MPO-1	1
	MPO-2	7
MMR	MMR-1	14
	MMR-2	2

Resort	Specifický cíl	Počet řešených projektů
MV	MV-1	0
	MV-2	0
	MV-3	2
	MV-4	0
	MV-5	2
	MV-6	0
	MV-7	0
	MV-8	7
MZV	MZV-1	27
	MZV-2	1
	MZV-3	5
	MZV-4	2
	MZV-5	1
MZP	MZP-1	32
	MZP-2	6
	MZP-3	18
	MZP-4	1
SUJB	SUJB-1	3
	SUJB-2	8
Ostatní poskytovatelé	poskytovatelé-1	5
	poskytovatelé-2	0
	poskytovatelé-3	0
	poskytovatelé-4	0
	poskytovatelé-5	1
	poskytovatelé-6	0
	poskytovatelé-7	0
Neuvedeno*		11
Celkem		248

Pozn.: U 11 projektů nebyl specifický cíl programu resortem zvolen

1.2.2 Indikátory programu BETA

Dosažení hlavního i specifických cílů programu je hodnoceno také na základě souboru indikátorů monitorujících průběh plnění programu stejně jako jeho celkovou výkonnost resp. úspěšnost. Nastavené indikátory programu lze rozdělit na indikátory realizace programu, indikátory výsledků programu a indikátory splnění cílů programu.

Indikátory realizace programu postihují počty podpořených a úspěšně ukončených projektů. Schválená podoba programu BETA očekávala minimálně 200 podpořených projektů vzniklých na základě zveřejněných zadání veřejných zakázek. Během všech výzev, které byly v programu BETA vyhlášeny, bylo podpořeno celkem 248 projektů, 1. indikátor byl tak splněn na 124 %.

Úspěšně ukončených⁹ projektu mělo být dle očekávání minimálně 90 %, tj. 180 úspěšně ukončených projektů. I tento indikátor byl splněn nad očekávání, kdy bylo úspěšně ukončeno celkem 242 projektů, tzn. 97,6 % podpořených projektů.

Také indikátory výsledků programu byly vyjma jednoho indikátoru splněny nad očekávání. Oproti 10 očekávaným patentům, užitým a průmyslovým vzorům, zavedeným poloprovozům a ověřených technologií, jich bylo dosaženo celkem 16. Prototypů, funkčních vzorků a software bylo dosaženo o 14 více, než bylo očekáváno (34 ku 20). Výrazný počet dosažených výsledků (195) nad míru očekávaných (80) vykazují výsledky druhu N – certifikované metodiky a specializované mapy. V celkovém pohledu dosažených aplikovaných výsledků vůči očekávaným, byl tento indikátor programu naplněn na 170 %. Pouze indikátor č. 7 *Minimální počet výsledků promítnutých do právních norem* naplněn nebyl, když oproti 90 očekávaným výsledkům druhu Hleg jich bylo dosaženo 8. Současně však bylo dosaženo 42 výsledků druhů Hneleg a 80 výsledků druhu OH¹⁰. Je tedy možné budoucí navýšení počtu výsledků Hleg resp. Hneleg. Tento fakt však bude možné sledovat až s větším odstupem po ukončení programu BETA, např. v plánovaném závěrečném hodnocení programu.

V rámci 248 podpořených projektů bylo ke dni 14. 11. 2017 dosaženo celkem 553 výsledků. Podpořeny byly projekty, které předpokládaly dosažení alespoň jednoho z výsledků druhu H, F, G, N, R, P, V a Z. Všechny tyto druhy výsledků jsou označeny jako aplikované a během programu BETA jich bylo ke dni 14. 11. 2017 dosaženo celkem 340, v 57 % se jednalo o výsledek druhu N – certifikovaná metodika a specializovaná mapa. Plánovaný počet aplikovaných výsledků byl tedy oproti očekávání naplněn ze 170 %.

Ve skupině indikátorů splnění cílů programu, byl splněn indikátor č. 8 *Minimálně bude dosaženo 75 % specifických cílů programu*, díky naplnění 34 specifických cílů ze 45 vymezených (tj. 76 %). Přehled naplňování jednotlivých specifických cílů je uveden v Tabulce 3.

⁹ V programu BETA bylo celkem 6 neúspěšných projektů. Za neúspěšný je označen projekt, který byl ukončen předčasně, nedosáhl výsledků či řešitel odstoupil od smlouvy apod.

¹⁰ druh výsledku OH - výsledky, u kterých se očekává budoucí změna z výsledku druhu O – ostatní na druh H

Tabulka 4: Indikátory programu BETA

Indikátor	Očekávaný počet	Dosažený počet	Rozdíl
Indikátory realizace programu			
1. Minimální počet zveřejněných zadání veřejné zakázky a podpořených projektů	200	248	+48
2. Minimální počet úspěšně ukončených projektů celkem	180	242	+62
3. Úspěšně bude dokončeno minimálně 90 % projektů	90 %	97,6 %	+7,6 %
Indikátory výsledků programu			
4. Minimální počet podaných patentů, užitečných vzorů, průmyslových vzorů, zavedených poloprovozů a ověřených technologií	10	16	+6
5. Minimální počet prototypů, funkčních vzorků a software	20	34	+14
6. Minimální počet certifikovaných metodik a specializovaných map	80	195	+115
7. Minimální počet výsledků promítnutých do právních norem	90	8	-82
Minimální počet aplikovaných výsledků programu	200	340	+140
Indikátory splnění cílů programu			
8. Minimálně bude dosaženo 75 % specifických cílů programu	75 %	75,6 %	0,6 %

1.3 Využití výsledků programu BETA včetně známých přínosů

Přínosy, využitelnost a požadovanou kvalitu dosažených výsledků garantovaly jednotlivé ústřední orgány státní správy převzetím výsledků realizovaných projektů. Tyto resorty, z pozice příjemců výsledků realizovaných projektů, současně měli za povinnost sestavit návrh implementačního plánu při podpisu smlouvy a tento návrh finalizovat při ukončení projektu. Následně mají resorty povinnost aktualizovat implementační plány výsledků/projektů po dobu 3 let po skončení projektu¹¹.

Konkrétní přínosy programu BETA budou součástí detailní analýzy v rámci závěrečného hodnocení, které poskytovatel zahájí v roce 2018. Lze však jmenovat několik projektů, které byly na základě závěrečného oponentního řízení označeny za vynikající a jejichž výsledky mají vysoké uplatnění a celospolečenský dopad.

1.3.1 Vynikající výsledky programu BETA

Na základě výsledků závěrečného oponentního řízení dosáhlo devět projektů vynikajících výsledků. Jedná se o projekty, jejichž výsledky mají nadnárodní uplatnění nebo vysoký společenský přínos na národní úrovni či přispěly novými a originálními výsledky vhodnými k okamžité realizaci k dosažení cíle programu.

¹¹ Vyhodnocení tohoto parametru bude součástí závěrečného hodnocení programu BETA zahájeného v roce 2018.

Jedná se například o projekt TB050MZP011 – *Hodnocení dopadů narušení funkčnosti prvků kritické infrastruktury v oblasti energetiky na environmentální bezpečnost* realizovaný Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, který přinesl čtyři výsledky druhu O (např. *Povinnosti a opatření podnikatelských subjektů pro snížení dopadů poruch energetické kritické infrastruktury na životní prostředí*) a dva výsledky druhu N (např. certifikovaná metodika – *Postup pro dotčené subjekty pro snížení dopadů vybraných prvků energetické kritické infrastruktury na životní prostředí*).

Dalším projektem s vynikajícím hodnocením je Vytvoření národních technických specifikací služeb nad prostorovými daty a metadaty (TB9500MV002), jehož výsledkem je certifikovaná metodika Zpracování specifikace datového produktu pro všechny datové zdroje zařazené v NIPI.

Za projekt s vynikajícími výsledky byl označen i TB0100MD073 - Zvýšení bezpečnosti silničního provozu pomocí vozidlových spolupracujících systémů zajišťující komunikaci vozidla s ostatními vozidly nebo s inteligentní dopravní infrastrukturou, jež dosáhl devíti výsledků včetně funkčního vzorku kooperativního ITS systému z oblasti bezpečnosti.

1.4 Instituce příjemce a lidské zdroje

Uživatelé výsledků výzkumu realizovaného v programu BETA je Česká republika prostřednictvím příslušných orgánů státní správy, které byly identifikovány v textu programu. Těchto 11 orgánů státní správy podávaly své potřeby do osmi výzev (pět řádných a tři mimořádné) vyhlášených během doby trvání programu BETA.

Struktury rozdělené finanční podpory, podpořených projektů a dosažených výsledků náležitých pod zmíněné resorty jsou uvedeny v dalších podkapitolách této Zprávy (např. 1.1 či 1.6).

V roli řešitelů projektů figurovalo celkem 120 podniků a výzkumných organizací, které splnily definici uchazeče (viz. text programu BETA), a mezi které rozdělila TA ČR přibližně 454,5 mil. Kč. Častějšími řešiteli podpořených projektů byly výzkumné organizace, a to jak veřejné vysoké školy, tak i veřejné výzkumné instituce náležící pod příslušné ústřední orgány státní správy.

Více než v polovině případů (62 %) se řešitelské organizace účastnily v programu BETA konkrétně jedním podpořeným projektem, v 16 % dvěma podpořenými projekty a v 10 % případů třemi projekty. Ve zbylých 12 % případů byli řešitelé zapojeni současně do řešení více projektů, od čehož se odráží také jim přidělená finanční podpora.

Celkem v šesti případech řešila projekt Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava a také Česká zemědělská univerzita v Praze. Se sedmi projekty uspěl Státní ústav radiační ochrany, v.v.i., kdy byl ve většině případů příjemcem dosažených výsledků SÚJB. Řešitelem devíti projektů byl Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i., jehož výsledky připadly ve většině případů ČÚZK. Tři výzkumné organizace Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., dále České vysoké učení technické v Praze a v neposlední řadě Masarykova univerzita byly řešitelem vždy deset projektů. Lišily se však v otázce výše přidělené podpory mezi projekty, která vycházela z konkrétních potřeb podaných jednotlivými resorty. U Českého vysokého učení technického v Praze

se však ve čtyřech případech jedná o minitendry¹² zaměřené na digitální infrastrukturu a samostatných projektů je tak ve výsledku celkem šest. Projekty řešené Masarykovou univerzitou cílily na potřeby MŽP, MZV, ČUZK a také MV. Dle očekávání realizovalo Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. projekty reagující na potřeby MD v jednom případě také na potřeby identifikované MMR.

Nejčastějším řešitelem projektů v programu BETA byl Ústav mezinárodních vztahů v.v.i., který realizoval celkem 15 projektů. Všechny projekty realizované Ústavem mezinárodních vztahů v.v.i. reagovaly na potřeby Ministerstva zahraničních věcí. Mezi těchto 15 projektů byla rozdělena podpora přibližně 5,7 mil. Kč a průměrná částka na jeden projekt je tak necelých 400 tis. Kč. Celkem 13 projektů řešil Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i. s podporou 26,7 mil. Kč a průměrná částka na jeden projekt je ve srovnání s Ústavem mezinárodních vztahů v.v.i. výrazně vyšší, konkrétně téměř 2,1 mil. Kč. Příjemcem poznatků a výsledků těchto projektů jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí a také Ministerstvo životního prostředí.

Vyšší počet podpořených projektů nemusí vždy nutně znamenat i vyšší částky podpory těmto organizacím. Jak je uvedeno v následující tabulce, nejvyšší podporu, tj. 57 mil. Kč, představovaly projekty řešené Státním úřadem radiální ochrany, v. v. i. mířící na potřeby SÚJB. Průměrná dotace na jeden projekt dosáhla výše 8 mil. Kč. Státní ústav radiální ochrany, v. v. i. je řešitelem prvních dvou nejdražších projektů v programu BETA - *Výzkum ozáření populace a optimalizace radiální ochrany při lékařském ozáření v České republice* o výši dotace 18,3 mil. Kč a projektu *Výzkum ozáření obyvatelstva České republiky od radonu a dalších přírodních zdrojů ionizujícího záření a dopadu existující regulace s celkovou dotací* 13,2 mil. Kč. Druhým řešitelem s nejvyšší finanční podporou je Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i. s částkou téměř 38 mil. Kč na řešení devíti podpořených projektů (osm z nich pro ČUZK). Celkem 26,7 mil. Kč bylo rozděleno mezi projekty řešené Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i. Okolo 21 mil. Kč bylo rozděleno mezi 10 projektů realizovaných Masarykovou univerzitou.

Jak je patrné z Tabulky 5, prvních 10 řešitelů (tj. 8 % ze všech řešitelů) s nejvyšší finanční podporou, je příjemcem zhruba poloviny z celkových nákladů programu BETA a současně řešiteli přibližně čtvrtiny všech podpořených projektů. Mezi prvními 10 řešiteli s nejvyšší uznanou finanční částkou jsou pouze tři podniky. Tři projekty, které reagovaly na potřeby identifikované Ministerstvem průmyslu a obchodu, byly realizovány společností GET s.r.o. o celkových nákladech přibližně 10 mil. Kč. Dva projekty zaměřené na potřeby SÚJB realizoval ÚJV Řež, a.s. a společnost AŽD Praha s. r. o. řešila jeden projekt pro potřeby MD.

¹²Minitendr je administrativně zjednodušený projekt obvykle malého rozsahu představující dílčí plnění pod rámcovou smlouvou, zadanou k řešení daného výzkumného tématu.

Tabulka 5: Řešitelé s nejvyšší přidělenou účelovou podporou v programu BETA

Řešitel	Typ organizace	Náklady (v tis. Kč)	Počet projektů	Průměr na 1 projekt
Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.	VO	56 921	7	8 132
Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i.	VO	37 724	9	4 192
Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.	VO	26 700	13	2 054
Masarykova univerzita	VO	21 094	10	2 109
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	VO	19 960	6	3 327
Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.	VO	17 306	10	1 731
České vysoké učení technické v Praze	VO	15 935	10	1 593
G E T s.r.o.	PO	10 150	3	3 383
ÚJV Řež, a. s.	PO	9 538	2	4 769
AŽD Praha s.r.o.	PO	9 197	1	9 197
Celkem		224 526	71	40 486

Program BETA necílil a nebyl primárně určen a zaměřen na problematiku resp. rozvoj lidských zdrojů, proto vyhodnocení a analýza rozvoje lidských zdrojů není součástí tohoto dokumentu a v rámci závěrečného hodnocení programu BETA mu bude věnována okrajová pozornost (jestliže poskytovatel bude považovat tuto část za podstatnou). Protože je zaměření programu odlišné nebyl nastaven ani systém průběžného sledování a monitoring, což případné vyhodnocení dále znesnadňuje.

1.5 Spolupráce s aplikační sférou

V programu BETA představují aplikační sféru především samy resorty, které jsou příjemci výstupů a výsledků podpořených a realizovaných projektů. Současně jsou resorty v roli garantů dosažených výsledků, které poptávaly prostřednictvím předložených potřeb a následně přijaly od řešitelů projektů. Tím jsou resorty garantem uplatnění a užívání výstupů/výsledků v praxi a tak poskytují záruku za jejich využití a udržitelnost.

Záruka využití dosažených výsledků měla být zajištěna také úzkou spoluprací ústředních orgánů státní správy během sestavování a předložení návrhů výzkumných potřeb, sestavování zadávací dokumentace a následně i během realizace projektu z pozice odborných garantů. Uplatnění a udržitelnost výsledků pak resorty následně odůvodnily v implementačních plánech ukončených projektů, přičemž plnění těchto plánů bude TA ČR dále sledovat a jejich hodnocení bude součástí závěrečného hodnocení programu BETA.

1.6 Čerpání finančních prostředků a efektivita jejich využití

1.6.1 Náklady programu BETA

Celkový rozpočet vládou schváleného programu BETA byl stanoven ve výši 640 mil. Kč a rozdělen do jednotlivých let 2012 až 2016 dle předpokládaného počtu podpořených projektů s 100% mírou podpory ze státního rozpočtu. Zásadním navýšením prostředků v posledním roce programu (2016) dle usnesení Vlády ČR č. 748/2015 ze dne 23. 9. 2015, ke kterému byl schválen Návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016, se pak celkové prostředky zvýšily přibližně o 4 miliony Kč tj. na 644 mil. Kč.

V Tabulce 6 je shrnut vývoj rozpočtu programu BETA po jednotlivých letech a také následné přidělené prostředky dle státního rozpočtu (SR). Je patrné, že v letech 2014 a 2015 byly v rámci rozpočtu přiděleny prostředky ve výši 53,2%, resp. 37,9% z prostředků určených na daný rok ve vládou schváleném programu a v roce 2016 naopak ve výši 235,5%, která reflektovala rovněž navržené změny programu poskytovatelem (zejm. jeho prodloužení, které však následně nebylo schváleno). Rozdělení finančních prostředků v jednotlivých letech bylo ze strany poskytovatele strukturováno tak, aby byl splněn §5a, odst. 3 ZPVV, tedy aby bylo pokryto financování projektů podpořených v aktuálním roce a současně financování projektů řešených z předchozího období přednostně.

Na základě smluv o poskytnutí podpory v jednotlivých letech jsou skutečně vyplacené prostředky přidělené řešitelům podpořených projektů v konečné výši cca 456 mil. Kč. Míra čerpání prostředků ze SR je tedy přibližně 71 %.

S ohledem na potřebnou délku plánování výzev v programu (min. 2 roky před předpokládaným vyplácením prostředků vybraným řešitelům), délku realizace výběrového procesu (cca. 1 rok před předpokládaným vyplácením prostředků vybraným řešitelům) a rovněž složitost procesu realizace programu podle Zákona o podpoře VaVaI (zák. č. 130/2002Sb. v platném znění) a Zákona o veřejných zakázkách (zák. č. 137/2006 Sb. v platném znění) je finanční řízení programu komplikované¹³. Důležitým vlivem je rovněž soutěžní princip veřejných zakázek, kdy s ohledem na fakt, že cena je jedním z hodnotících kritérií, byl často vybrán k řešení dodavatel, jehož cena byla nižší než předpokládaná hodnota zakázky. Obvykle se jednalo o 5% až 20% snížení.

¹³ Avšak poskytovatel za dobu realizace programu získal řadu cenných zkušeností, které promítl do navazujícího programu BETA2.

Tabulka 6: Plánované a skutečné náklady a míra podpory ze státního rozpočtu v programu BETA

	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
Údaje dle textu programu ¹⁴						
Celkový rozpočet programu	80,0	134,5	150,5	150,5	124,5	640,0
Výdaje státního rozpočtu	80,0	134,5	150,5	150,5	124,5	640,0
Očekávaná míra podpory [%]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Údaje dle schváleného SR ¹⁵						
Výdaje státního rozpočtu	80,0	133,7	80,0	57,0	293,2	643,9
Podíl schválených výdajů státního rozpočtu dle aktuálního SR v porovnání s textem programu (v %)	100,0	99,4	53,2	37,9	235,5	100,6
Plánované vyplacení ¹⁶						
Celkové náklady	7,5	51,4	60,0	116,9	220,5	456,3
Výdaje státního rozpočtu	7,5	51,4	60,0	116,9	220,5	456,3
Skutečná míra podpory [%]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Čerpání ze SR [%]	9,4	38,4	75,0	205,1	75,2	70,9

1.6.2 Finanční prostředky podpořených projektů dle ústředních orgánů státní správy

Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé ústřední orgány státní správy odpovídá schváleným výzkumným potřebám, které předložily Technologické agentuře ČR. Poskytování podpory probíhalo zpočátku zálohově, celková částka byla doplacena na základě splnění cílů projektu a dosažení očekávaných výsledků až po závěrečném oponentním řízení, kde byl ukončený projekt řádně zhodnocen. Z tohoto důvodu nejsou skutečně vyplacené částky zcela identické s výší podpory alokované a přiznané na základě schválených návrhů projektů. Lze očekávat, že suma celkově vyplacených částek bude oproti plánovaným částkám nižší také o prostředky vrácené z důvodu nedodržení smlouvy apod. Podobné srovnání má smysl až po úplném administrativním ukončení všech projektů včetně vypořádání možných finančních důsledků plynoucích z podnětů kontrolní činnosti TA ČR¹⁷, proto bude součástí plánovaného závěrečného hodnocení programu BETA.

V celkovém pohledu bylo mezi 248 realizovaných projektů rozděleno 454,5 mil. Kč, průměrná dotace na jeden projekt je tak ve výši 1,8 mil. Kč. Schválené náklady resp. podpora na jednotlivé projekty resortů je velmi různorodá a odpovídá nárokům konkrétních projektů. Například nejvyšší dotace

¹⁴ hodnoty uvedené v textu programu schválené usnesením vlády č. 54 ze dne 19. ledna 2011

¹⁵ hodnoty schválené Zákonem o státním rozpočtu pro příslušný rok

¹⁶ prostředky přidělené řešitelům podpořených projektů podle smlouvy o poskytnutí podpory v jednotlivých letech

¹⁷ Podněty kontrolní činnosti TA ČR jsou dále řešeny Finančním úřadem České republiky.

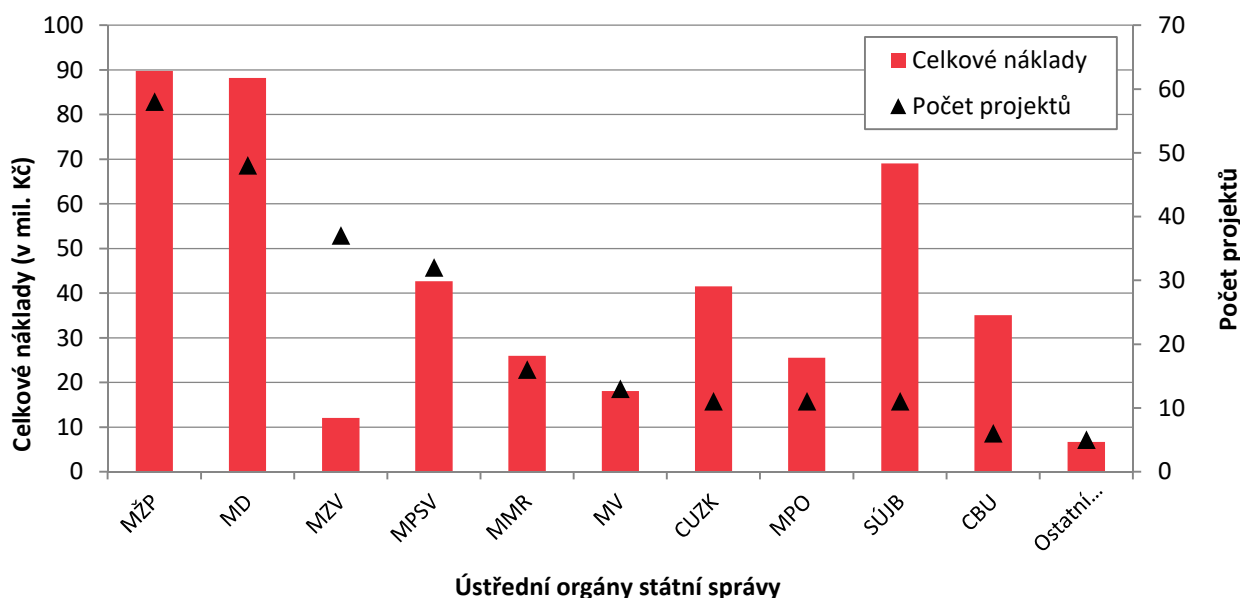
18,3 mil. Kč byla schválena na projekt *Výzkum ozáření populace a optimalizace radiační ochrany při lékařském ozáření v České republice* pro SÚJB, který byl podpořen v 1. VZ s dobou trvání 32 měsíců. Naopak nejnižší částka 59 tis. Kč byla čerpána na projekt, konkrétně minitendr *První návrh technologických variant* pro MV s dobou trvání 21 dnů.

Tabulka 7: Náklady podpořených projektů a jejich dosažených výsledků dle resortů, program BETA

Ústřední orgán státní správy	Podpořené projekty	Dosažené výsledky	Celkové náklady (tis. Kč)	Průměrné náklady na 1 projekt (tis. Kč)	Průměrné náklady na 1 výsledek (tis. Kč)
MŽP	58	151	89 785	1 548	595
MD	48	97	88 201	1 838	909
MZV	37	49	12 031	325	246
MPSV	32	54	42 670	1 333	790
MMR	16	32	25 961	1 623	811
MV	13	36	18 104	1393	503
CUZK	11	42	41 524	3 775	989
MPO	11	22	25 506	2 319	1 159
SÚJB	11	37	69 047	6 277	1 866
CBU	6	26	35 057	5 843	1348
Ostatní poskytovatelé	5	7	6 664	1 333	952
Celkem*	248	553	454 550	1 833	822

*včetně mimořádných výzev

Graf 2: Celkové náklady podpořených projektů dle resortů, program BETA

Celkové náklady poskytnuté na realizované projekty jednotlivých resortů odpovídají konkrétnímu zaměření a potřebám daného resortu, přímé srovnání tak může být zavádějící. Přesto jak vykresluje Graf 2, je Ministerstvo životního prostředí resortem s nejvyšším počtem realizovaných projektů, čemuž odpovídá i nejvyšší účelová podpora. Obdobná výše podpory byla přidělena i na 48 projektů reagujících na potřeby Ministerstva dopravy, průměrná podpora na projekt je oproti MŽP přibližně o 300 tis. Kč vyšší. Rozdílný je stav Ministerstva zahraničních věcí, které je třetím neaktivnějším resortem co do počtu podpořených projektů, ale naopak resortem s druhou nejnižší přidělenou podporou. Nižší finanční náklady jednotlivých projektů jsou výsledkem zejména kratší doby realizace projektů. Opačný trend, tzn. vysoké finanční náklady přidělené na nízký počet realizovaných projektů, se nejvíce projevuje u projektů řešených pro Státní úřad pro jadernou bezpečnost či u projektů řešených pro potřeby Českého báňského úřadu. Tyto projekty jsou taktéž řešeny déle (až 32 měsíců) a vykazují vyšší náročnost na jejich řešení.

1.6.3 Náklady podpořených projektů podle skupin oborů CEP

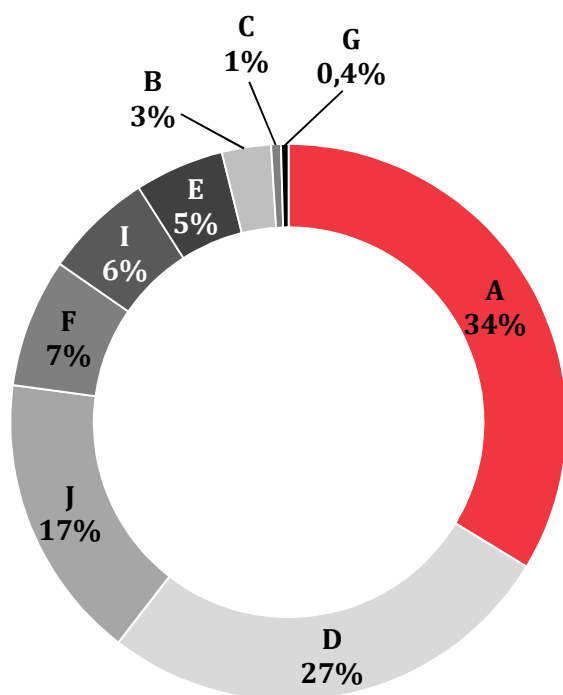
Největší finanční částka byla rozdělena na řešení projektů spadající do oborů Společenských věd (153 mil. Kč) a Věd o Zemi (122 mil. Kč), což odráží také nejvyšší počty podpořených projektů v těchto dvou skupinách oborů. Nejnákladnější projekty patří mezi skupinu oborů F - Lékařské obory, kdy na jeden projekt připadá podpora v průměru 5,7 mil. Kč, jde však současně o projekty s nejdelší průměrnou dobou trvání, tj. 19 měsíců. Při porovnání výše podpory na měsíc řešeného projektu v dané skupině oborů se taktéž jedná o nejvyšší hodnoty (s průměrnými finančními náklady 290 tis. Kč na měsíc). Naopak nejméně nákladné se z tohoto pohledu jeví projekty z chemických oborů s průměrnými náklady 873 tis. Kč na celou délku řešení projektů, které však průměrně trvají 11 měsíců, tzn. na 1 měsíc dosahují náklady v průměru 80 tis. Kč.

Tabulka 8: Náklady projektů dle skupin oborů CEP, program BETA

Skupina oborů CEP	Podpořené projekty	Náklady (v tis. Kč)	Průměrné náklady na 1 projekt (v tis. Kč)	Průměrná doba trvání (v měsících)	Průměrné měsíční náklady 1 projektu (v tis. Kč)
A	131	153 120	1 169	13	89
D	42	121 754	2 899	16	187
J	32	75 754	2 367	11	213
F	6	34 036	5 673	19	293
I	13	28 686	2 207	15	149
E	14	23 620	1 687	13	126
B	6	12 965	2 161	11	191
C	3	2 619	873	11	79
G	1	1 996	1 996	17	117
Celkem	248	454 550	1 833	13	136

*A – Společenské vědy, B – Matematika a fyzika, C – Chemie, D – Vědy o Zemi, E – Biologie, F – Lékařské vědy, G – Zemědělství, I – Informatika, J – Průmysl.

Graf 3: Náklady podpořených projektů dle skupin oborů CEP*

*A – Společenské vědy, B – Matematika a fyzika, C – Chemie, D – Vědy o Zemi, E – Biovědy, F – Lékařské vědy, G – Zemědělství, I – Informatika, J – Průmysl.

Závěr

Program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“ byl schválen usnesením vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 54 a realizace posledních projektů byla ukončena k 31. 12. 2016.

Program se zaměřoval na podporu výzkumu, vývoje a inovací určených pro potřeby orgánů státní správy, a to zejména pro potřeby těch správních orgánů, které nejsou poskytovateli podpory výzkumu, vývoje a inovací. Z programu však nebyly vyloučeny ani ty správní orgány, které se mezi poskytovatele veřejné podpory ve výzkumu a vývoji řadí.

V programu BETA bylo vyhlášeno celkem pět řádných výzev, v rámci kterých bylo podpořeno 248 projektů reagujících na některou z předložených potřeb ze strany 11 ústředních orgánů státní správy. Ústředními orgány státní správy s nejvyšším počtem podpořených projektů jsou Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy a Ministerstvo zahraničních věcí.

Výdaje programu BETA dosáhly celkové výše účelové podpory 455 mil. Kč. Průměrná účelová podpora na realizovaný projekt činí 1, 8 mil. Kč. Rozdělení prostředků mezi jednotlivé resorty odpovídá schváleným předloženým potřebám, největší podíl (přibližně 14 %) z této podpory bylo přiděleno na projekty pro Ministerstvo životního prostředí, obdobná částka na projekty pro Ministerstvo dopravy. Oba tyto resorty se současně vyznačují nejvyšším počtem podpořených projektů.

Realizací všech projektů bylo dosaženo celkem 553 různých výsledků. V rámci jednoho řešeného projektu bylo průměrně dosaženo dvou výsledků. Průměrné náklady na jeden dosažený výsledek se pohybují okolo 820 tis. Kč. Ve více než třetině dosažených výsledků (35 %) se jedná o druh N, tzn. certifikovaná metodika či mapa. Častými výsledky byly také výsledky druhu O – ostatní, H – výsledky promítnuté do právních předpisů, směrnic apod. a také výsledky druhu V – výzkumné zprávy.

Více než polovina podpořených projektů náleží v programu BETA mezi obory Společenských věd a až s výrazným odstupem následují projekty zařazené do oborů Vědy o zemi či Průmysl. Převaha společenskovědních oborů je výsledkem zacílení programu BETA. Z pohledu průměrných nákladů přidělených na podpořené projekty jsou společenskovědní projekty v porovnání s ostatními skupinami oborů méně nákladné.

Na základě vyhodnocení indikátorů programu BETA lze konstatovat, že bylo dosaženo hlavního i specifických cílů programu BETA. Podrobnější vyhodnocení úspěšnosti programu BETA včetně jeho dopadů bude zahájeno v roce 2018 v závěrečném hodnocení.